

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy ☒ Materiál legislatívnej povahy ☒ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:	
Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16.4.2024) (ďalej len „smernica (EÚ) 2024/1069“)	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	november 2025
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	január 2026

2. Definovanie problému
Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).
Dôvodom vypracovania materiálu je potreba transpozície smernice (EÚ) 2024/1069, ktorá rieši problém zneužívajúcich súdnych konaní, ktoré sú často používané na zdržovanie, zastrašovanie alebo finančné vyčerpávanie osôb, ktoré sa zapájajú do verejnej diskusie, najmä v oblastiach ako životné prostredie, ľudské práva alebo správa vecí verejných. Zároveň sa novelizujú aj ustanovenia zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, kde sa upravuje spôsob prekladov písomností a komunikácie v rámci justičnej spolupráce.
3. Ciele a výsledný stav
Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).
Hlavnými cieľmi predloženého návrhu je poskytnúť účinnú právnu ochranu fyzickým a právnickým osobám pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi žalobami a posilniť základné práva v demokracii ako slobody prejavu, práva na informácie či environmentálnej občianskej angažovanosti. Návrhom zákona sa predpokladá zlepšenie právnej istoty a odstránenie asymetrie medzi silnými ekonomickými aktérmi a jednotlivcami či občianskymi organizáciami. Pri úprave zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom je cieľom úspora finančných prostriedkov použitím strojových prekladov dokumentov v rámci justičnej spolupráce, kde to bude cudzími štátmi akceptované.
4. Dotknuté subjekty
Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:
Zmeny sa priamo dotknú žalobcov a žalovaných v sporoch s ochranou slabšej strany, t.j. v novom type takéhoto konania – sporoch proti verejnej účasti. Zmena týkajúca sa prekladov sa dotkne súdov a Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré vybavujú dožiadania v rámci justičnej spolupráce.
5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Alternatívne sa neuvažovalo o iných riešeniach, nakoľko ide o transpozíciu smernice s konkrétnymi opatreniami proti zneužívajúcim súdnym konaniam.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Ak by nedošlo k prijatiu úprav v podobe transpozície smernice (EÚ) 2024/1069, Slovenská republika by mohla čeliť právnym krokom pred Súdnym dvorom EÚ a potenciálnym finančným sankciám.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☒ Áno

☐ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

Goldplating sa týka oblasti rozšírenia existujúcich priaznivejších procesných ustanovení na nový subjekt v postavení slabšej strany definovaný v smernici a možnosti uloženia sankcií s príjmom do štátneho rozpočtu z úradnej moci.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účelnosti navrhovaného predpisu bude prvýkrát vykonané do 7. mája 2030 v zmysle čl. 21 smernice s cieľom zistiť ako osoby použili ochranné opatrenia stanovené v smernici (EÚ) 2024/1069. Preskúmanie vykoná Komisia na základe poskytnutia údajov z členských štátov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☒ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno	☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Áno	☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne ☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzám.

Ak predkladateľ má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.

Predkladateľ pri úprave ustanovení Civilného sporového poriadku v dôsledku zavedenia odrádzajúcich a sankčných opatrení predpokladá mierne zníženie počtu neopodstatnených žalôb a s tým spojenú úsporu finančných a časových nákladov súdov a osôb v postavení žalovaných. Vzhľadom na osobitné opatrenia v podobe možnosti uložiť pokutu najmenej vo výške 500€ do 10% zo sumy uplatnenej v spore proti verejnej účasti ako aj možnosti priznať žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v plnej výške sa predpokladá zvýšený finančný dopad na fyzické a právnické osoby, ktoré spor proti verejnej účasti iniciujú, avšak nie je možné odhadnúť počet takto uplatnených žalôb v budúcnosti ani v koľkých z nich súd pristúpi k uloženiu týchto opatrení. Čo sa týka doplnenia ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. a možnosti použiť aj strojové preklady pri dožiadaniach v rámci justičnej spolupráce s inými krajinami, ak nebudú odmietnuté ako nezrozumiteľné sa predpokladá finančná úspora v nákladoch na vyhotovovanie prekladov, ktoré nie sú nevyhnutné. Počet akceptovaných strojových prekladov cudzími štátmi nevieme odhadnúť.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

JUDr. Gabriela Rusnáková
sekcia legislatívy občianskeho a obchodného práva
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
email: gabriela.rusnakova@justice.sk

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Súdne štatistiky osobitne nezaznamenávajú počet súdnych konaní namierených proti osobám zapojených do

verejnej účasti a preto nie sú uvedené dáta dostupné.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: